No. 2055 Zaterdag 26 Mei 1923. 40ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Ernest Renan.

I.

Eenige maanden geleden hebben wij, bij gelegenheid van het 1ste eeuwfeest zijner geboorte, eenige artikelen gewijd aan de nagedachtenis van LOUIS PASTEUR, een wetenschappelijk man van den allereersten rang, wiens geheele leven een aaneenschakeling is geweest van den meest vruchtbaren arbeid ten bate der geheele menschheid, van eerbeid voor het goddelijke, van liefde en toewijding aan het ware en schoone.

Terwijl het eeuwfeest van LOUIS PASTEUR niet alleen in Frankrijk, maar ook in de hoofdsteden en aan de universiteiten van alle landen over de geheele wereld herdacht werd, maakte het in discrediet gerakend anti-clericalisme in Frankrijk reeds toebereidselen om allen, die nog gloeiden van haat tegen Christus en zijn Kerk, bijeen te trommelen ten einde ook het eeuwfeest te vieren van ERNEST RENAN, den cynischen bestrijder van ons Christelijk geloof, die het alleen aan zijn haat tegen het Katholicisme te danken had nog opgehemeld en bewierookt te worden.

Niets meer dan natuurlijk dan dat wij met afkeer vervuld worden tegen dezen treurig vermaarden Franschman, niet omdat hij een afvalligen katholiek was, maar omdat hij een karakterlooze was, die door zijn scepticisme en laffe spot het kostbaarste, wat aan millioenen christenen op aarde dierbaar was, heeft ontroofd.

In de volgende artikelen, zullen we het daarvoor niet aan bewijzen laten ontbreken.

Over de viering van het eeuwfeest van Renan, schreef FRANÇOIS MAURIAC te Parijs als volgt:

„Het eeuwfeest van Ernest Renan is hier (Parijs) gevierd geworden met bescheidene en zeer gematigde plechtigheid, hetgeen een teeken des tijds is. Vooral wanneer we terugdenken aan de overbrenging naar het Pantheon van de asch van Emile Zola, een officieele uitdaging, welke op den boulevard St. Michel, een hevig protest verwekt heeft bij 'n ontelbare fel verontwaardigde menigte van jonge Franschen, of ons de leekenplechtigheid in herinnering brengen die 14 September 1908 te Tréguier, Renan's geboortestad, plaats had vóór zijn standbeeld, dat met den rug naar de Kathedraal gekeerd staat, en waar Anatole France de Kerk hoonde en de bokspooten [illegible] En nog geen twintig jaren later houdt Maurice Barrès in de *Sorbonne*, in tegenwoordigheid van den president der Republiek en van den Eersten Minister, op zijn beurt een redevoering over Renan. En waarvoor prijst hij hem? Zeer zeker niet, omdat hij het geloof in Jesus ondermijnd heeft, maar integendeel omdat hij het heidensch geslacht van zijn tijd er toe bracht zich weer met hartstochtelijke belangstelling te keeren tot het vraagstuk van den godsdienst. Na Barrès hebben zoowel de Rector der Universiteit als ons Staatshoofd in hun lofreden elk woord, dat ook máar eenigszins de katholieken had kunnen kwetsen of hinderen, weten te vermijden. De stelling van Barrès leek wel is waar een beetje vèr gezocht, en wij zouden hem makkelijk hebben kunnen herinneren aan wat hij zelf in 1888 over Renan schreef: „Zijn litteraire bewonderaars, die hem 't best kennen, vergeten al te grif, dat hij eigenlijk ronduit anticlericaal is en dat hij over een vijf of zes hoofdpunten van de menschelijke gedachten een zeer besliste en duidelijk-omschreven meening heeft, even zoo goed als welke krachtige en stellige geest ook."

Het is waar, dat ondanks het onmetelijk kwaad, dat deze groote man ons aangedaan heeft, onze afkeer jegens hem zachtens aan geluwd is: tusschen Renan en ons ligt het bloedig lichaam van zijn heiligen kleinzoon, den luitenant der artillerie Ernest Psichari, gesneuveld den 22en Augustus 1914 te Rossignol. Bij de plechtigheid in de *Sorbonne* heeft Barrès niet geaarzeld, naast den afvalligen grootvader, de bewonderenswaardige figuur van den bekeerden kleinzoon op te roepen voor zijn toebehoorders. En evenals in Psichari Renan's bloed teruggekeerd is tot God, zien wij de Renansche gedachte gezuiverd weer in Barrès wezen."

En in de *Nieuwe Eeuw* schreef P. v. d. M. d. W.

„De epidemie van de viering der eeuwfeesten, der verjaardagen en de honderdjarige herdenkingen van geboorte of dood van beroemde personen blijft onverminderd doorwoekeren. Een ieder wordt door dezen bacil tegen wil en dank besmet. Doch het heeft ook een goede zijde. Ge wordt gedwongen oude bewonderingen weer eens te toetsen aan uw tot rijpheid en zekerheid gegroeid inzicht, en aldus komt ge er toe de waardebepaling van den een of an[illegible] wijdvermaarden naam deugdelijk te herzien, ze opnieuw te onderzoeken, nader te omschrijven en den beroemden mensch zijn eigenlijke plaats aan te wijzen. Die epidemie kan dus ook zuiverend werken. Zij geeft u immers de gelegenheid eens ronduit uw meening te zeggen over sommige, tot onaantastbare historische figuren verworden personen, die tientallen jaren in hoog aanzien hebben gestaan en zeer geëerd werden om hun werken, — maar wier invloed, van uit de Waarheid beschouwd, op de geesten uiterst verderfelijk is geweest.

Een dergelijke figuur nu is Ernest Renan, de Fransche schrijver, de dilettant van den geest, die met zijn boeken: *la Vie de Jésus, les Origines du Christianisme* en vele andere, een subtiel geestelijk gif heeft gefilterd in de zielen zijner tijdgenooten en der na hem gekomen generatie van intellectueelen, zoowel in Frankrijk als daarbuiten. Het is het gif van het zachte, wijsdoende scepticisme, dat alles vergoelijkt en meent te begrijpen, dat ruim lijkt en diepmenschelijk, en in werklijkheid volstrekt dor is en harteloos. Op zoo lokkendschoone wijze heeft hij den intellectueelen den twijfel gegeven als de zeer voorname en edele levenshouding.

Toen ik dezer dagen in de Fransche bladen las, dat honderd jaar geleden Renan te Tréguier geboren werd en men in Frankrijk zich gereed maakte om het stoffelijk overschot van dien geestelijken gifmenger bij te zetten in het Panthéon, — het groote gebouw waar reeds Zola, Hugo en anderen opgeborgen zijn en waar boven in het fronton van den gevel gebeiteld staat: *Aux grands hommes, la Patrie reconnaissante*: — had ik het gevoel of ik ineens in tegenwoordigheid gesteld werd van een vermolmde mummie uit een lang, lang geleden geestestijdperk.

Hoe heelemaal niet van onzen tijd, in welks geweldig kloppend hart een vuur brandt van nieuwe zekerheid en eeuwigjonge liefde, is deze mensch met zijn soepele onzekere houding van zichzelf zoekend en genietend dilettant des levens! Hij vocht niet, hij kende niet den wreeden, waarachtigen strijd; hij voerde slechts, o zeer zeker sierlijke, steekspelen. Hij had er geneugte in de zielen en de geesten te ontredderen. Met zijn schijnwetenschap, met zijn bijbelstudie, die hij ontleend had aan de Duitschers der Tubinger school, ondermijnde hij de eenvoudigste zekerheid van het geloof en hij boeide de intellectueelen, die naar hem beevaartten als naar een afgod, met zijn verfijnden stijl van subtiele schakeeringen en aangename zoetvloeiendheid. Hij vervaagde op bekoorlijke wijze de grenzen tusschen goed en kwaad. En hij deed dit niet als een demon met groote macht en fellen haat, maar voorzichtig was zijn spelen, want hij had een afkeer van 't buitensporige en het geweldige. Hij vocht niet hartstochtelijk voor een leer, zijn eigen leer; want deze bestond juist daarin om er geen te hebben, zooals Hello scherp opmerkt in zijn voortreffelijk boekje over *„M. Renan, l'Allemagne et l'athéisme au XIX siècle."*

Het zou echter onbillijk zijn om niet te erkennen, dat er temidden van al zijn dwalingen hier en daar een brokje waarheid gloeide. Maar bijna altijd werden die kleine schamplichtjes elders weer gedoofd door de poeierstof van zijn ontkenningen. Hij bevestigt trouwens niets met volle kracht. Er leefde zelfs geen overtuiging in hem van het kwade. Hij heeft geen systeem gebouwd; zijn denken en zijn voelen was louter 'n geestesgesteldheid. Hij aarzelde immer. Alleen was er in dien mensch, die gedurende twee jaar van *1844 tot 1846* leerling is geweest van het Groot-Seminarie van St. Sulpice, een stille en aandachtige haat tegen het Katholicisme. Dit is misschien het eenige stellige, want overigens vermeed hij elke bevestiging, en in zijn hoogmoed speelde hij met ijdele woorden en genoot van zijn ontzenuwenden, twijfelwekkenden invloed, die oorzaak is geweest van den afval van ontelbare zielen en die nog veel meer menschen tot de geestelijke zwakheid van het scepticisme gevoerd heeft.

Hij is 't ook geweest, die het dilettantisme, de gewoonte om alles interessant te vinden en voor niets met mannelijken ernst en sterken eenvoud te strijden, maar het uiterste doordachte kwaad met glimlachende speelschheid en een kwas-mild en wijs gebaar van alles begrijpen te verontschuldigen, tot iets fascineerends van voornaamheid heeft gemaakt. Verwonderlijk is 't allerminst dat deze scepticus, wiens beweringen en

Wetenschappelijk allerlei.

Een nieuw praeparaat voor wegverbetering.

Ir. P. L. BLANKEN, hoofdingenieur van de Waterstaat in Ned-Indië schrijft in de *Ingenieur*:

Een goedkoope wijze van wegverbetering moet met vreugde begroet worden.

Door Van Haagen te De Bilt is een praeparaat samengesteld, dat m.i. zeer de aandacht van de wegtechnici waard is. Het bestaat uit basaltpoeder (afval van basaltgroeven) en residu met [illegible]umpek. Ik kan er van zeggen, dat [illegible] weggedeelten, die ermee behandeld zijn, in de gemeente Ede, een zeer [illegible] indruk maken. Men heeft een [illegible] van de bestaande verharding over een diepte van ongeveer 5 cM. uitgekapt en in deze inkassing het praeparaat aangebracht. Op een gedeelte werd het, als tuinaarde uitziende mengsel, er koud ingebracht, wat aangestampt en aan de voertuigen het inrijden overgelaten. Merkwaardig is het, hoe betrekkelijk goed deze afdekking zich nu gedurende bijna een jaar heeft gehouden. De hevige warmte in Mei 1922 doorstond zij zonder bezwaar.

Op andere weggedeelten werd het praeparaat vóór het aanbrengen licht verhit en dadelijk na het aanbrengen met ijzeren stampers aangestampt. Na een half uur kon de weg bereden worden. De weg is stroef en maakt den indruk zeer goed bestand te zijn tegen zwaar verkeer. De afdekking, die niet dikker behoeft te worden aangebracht dan ongeveer 5 c.M., heeft het voordeel goedkoop te zijn, terwijl ze gemakkelijk op goed ingereden bestaande steenslag- dan wel klinkerwegen kan worden aangebracht; verder heeft zij voor onze dikwijls laagliggende wegen het groote voordeel, dat er geen water doordringt, dat de onmiddellijk onder het rijvlak liggende grond althans van boven af niet door het doordringen van water haar draagkracht verliest.

Overigens heeft het nieuwe praeparaat de voordeelen van asphalt, dat wil zeggen, het is stofvrij, droogt na een regenbui zeer spoedig en dempt het geluid der voertuigen.

Van het goede niet te veel.

„Teer, mits bij gelijke hoeveelheden over een weg verspreid, verschaft daaraan een excellente en solide oppervlakte." Maar wanneer vier ton teer plotseling op een onbelangrijke straat wordt gedeponeerd en er geen bekwame wegwerkers zijn, om het zwarte goed met de noodige deskundigheid te behandelen, kan zulks een vervelende historie worden", schrijft de *„Daily Cronicle"*.

Paddington heeft de waarheid van bovenstaande theorie practisch ondervonden. Een tank, welke vier ton teer bevatte, reed door de Edgware-road, toen zich plotseling in het ijzeren gevaarte een groote scheur vertoonde. Weldra verspreidde zich de zwarte massa in dikke golven over den weg. Enkele „waaghalzen" die de straat durfden oversteken, gleden uit en namen een blijvend aandenken aan de teer-historie van Paddington op hun kleeren mee naar huis. Fietsers, die de bedreigde straat moesten passeeren kwamen met rouwbanden om de wielen uit de „ptaats des onheils" te voorschijn. Het gemeentebestuur van Paddington wist echter van de onvoorziene inkomsten partij te trekken en zond ijlings zijn wegwerkers met kiezel en walsen.

Moet Europa bevriezen?

Een groot, niet denkbeeldig of overdreven, maar werkelijk gevaar bedreigt Europa. Men kent den golfstroom, die in de golf van Mexico zijn oorsprong neemt en *door de straat van Florida* zijn weg neemt dwars door den Atlantischen Oceaan naar Europa. In deze streep is 't water donker van kleur en sterker van zoutgehalte, maar vooral onderscheidt de stroom zich door een hooger temperatuur, welke een enormen invloed op het klimaat van West-Europa heeft.

Wanneer die stroom er niet was, zou Engeland het klimaat van IJsland hebben en konden wij het halve jaar schaatsenrijden.

Welnu: uit Amerika komt bericht, dat de Ver. Staten van plan zijn het kanaal van Florida af te dammen.

Wat moet er dan van West-Europa worden?

Veldtocht tegen de vliegen.

Halford Ross, een geneeskundig ambtenaar van het ministerie van pensioenen, geeft hoog op van het succes, dat de officieele veldtocht tegen de huisvlieg in Engeland gehad heeft. In den afgeloopen zomer heeft hij Engeland en Wales bereisd om de vliegenplaag te bestudeeren. Op plaatsen waar de insekten vroeger bij myriaden broedden, waren er nu slechts enkele. Op andere, waar bij er vroeger duizenden had gevonden, was er nu geen enkele huisvlieg te bekennen. Daarmee ging een geweldige daling in de zuigelingensterfte samen. In de warme weken van 1911 bedroeg die sterfte in Engeland 633 per 1000, dit jaar in de warmste weken slechts 50 per 1000. Zoo kwam het, dat het algemeen sterftecijfer in dien tijd den laagsten stand bereikte, waarvan men heugenis had, namelijk 8,9 per duizend. Sprekender bewijzen zijn niet denkbaar, om aan te toonen, dat de huisvlieg de doodsvijandin van den mensch in zijn prille jeugd is.

Een nieuw systeem van ratten dooden.

In het tuinbouwtijdschrift *The Garden* publiceerde dr. Howarth, gemeente geneesheer van Londen, een artikel over de middelen om ratten te dooden.

Op zijn laboratorium heeft hij een reeks van proeven genomen en kwam tot de conclusie, dat, wanneer men boekdrukkersvernis in een bus doet en deze in kokend water houdt, zij vloeibaar wordt. Men neemt vervolgens een stevig vel boordpapier van 30×40 c.M. en daarop wordt een laag vernis gesmeerd van 3—5 c.M. dik. De rand van 3 c.M. breed laat men vrij. Het lokaas legt men in het midden en de eenvoudige rattenval is klaar.

levenshouding ons zoo verbluffend ouderwetsch toeschijnen en zonder eenig belang, want zoo glad langs onze aandacht heen gaande, die immers naar heel andere dingen in volle spanning gekeerd staat, eenmaal gezegd heeft, en wel in deze fijnaarzelende bewoordingen: „Het verkeerde heeft zóo groote bekoring, en de rechtschapenheid is zóo vervelend, dat ik heusch, indien ik voor de keus gesteld werd, het eerste misschien nog zou verkiezen."

Heel een generatie is geestelijk vergiftigd door dezen perversen dilettant, die gevaarlijker is geweest en grooteren invloed heeft gehad dan men wel vermoeden zou. Maar nu is het voorbij. Zijn geesteshouding lijkt den jongeren fossielachtig en een beschimmelde onwaarde. En als ge zijn boeken nu probeert te herlezen, dan is 't of een muffe walm van bederf u tegenslaat. Wat moeten wij aanvangen met dat zachtzinnige, aesthetische getwijfel, met een gebed op de Acropolis? Wij hebben er niets mee te maken. Geeft ons dan liever den hoonenden demon van een of anderen Rus! Daar is tegen te vechten. Op werk als dat van Renan trappen wij als op giftig ongedierte.

Trouwens Renan's kleinzoon ERNEST PSICHARI, heeft het klare, beslissende antwoord gegeven op al dat sceptisch, liefelijk gelonk: hij heeft het stof van zijn voeten geschud en is Katholiek geworden, is het heldere licht van het Christendom binnengegaan, waarmee zijn grootvader in hoogmoedige halve wetenschap en met kleinen haat heel zijn leven gespeeld heeft.

Mgr. A. G. Ellis.

1898 — 29 Mei — 1923.

A. s. Dinsdag 29 Mei viert de Katholieke Missie van Curaçao een geheel exceptioneel feest. Het geldt een zilveren priesterfeest. Doch dat is reeds meermalen gebeurd. Het ongewone, het zeldzame, het nog nooit voorgekomen feit bestaat hierin, dat ditmaal de priesterjubilaris een zoon van het eigen land is, de Hoog Eerw. MGR. A. G. ELLIS, Rector van het Pensionaat *Welgelegen*.

MGR. ELLIS is de eerste Curaçaoënaar, die God tot het H. Priesterschap geroepen heeft en die al de 25 jaar in onze Missie gewerkt heeft.

Jaren vóórdat na den Europeeschen oorlog in de missielanden de roepingen tot het H. Priesterschap zich op zulk een providentieele en wonderbaar vruchtbare wijze uitbreidden, had Gods roepstem reeds in het hart van dezen jongen man weerklonken om zich geheel aan zijn dienst toe te wijden.

Reeds eenige jaren te voren had dezelfde achtenswaardige familie, waaruit deze priester gesproten is, een ouderen zoon naar Holland zien gaan, om daar zijn voorbereidende studies aan het priester-seminarie te Rijsenburg te voltooien. Helaas mocht deze niet de vervulling zijner wenschen aanschouwen, daar hij reeds als jong seminarist door den dood werd weggerukt. Om deze reden zou Anton Ellis hier in de missie zijn hoogere studies volbrengen en hij vond in Mgr. Kieckens, Pastoor Blommerde, de Paters Bebelmans en H. Baars gelukkig bekwame leermeesters om hem te leiden.

Doch toen door het vertrek van Mgr. Joosten naar Holland wegens ongeneeslijke ziekte, de kans vervlogen was, dat de jonge levies hier in de missie de eerste H. Wijdingen zou kunnen ontvangen, toog hij naar Cartagena (Colombia) om daar zijn studies aan het seminarie onder leiding der Fransche Paters Eudisten verder voort te zetten. Hier ontving hij ook de kleinere wijdingen en het Subdiaconaat uit de handen van MGR. BIFFI, bisschop van Cartagena.

Intusschen had ook Curaçao zijn priesterseminarie gekregen op *Scherpenheuvel* voor de opleiding der geestelijkheid van het diocees van Mérida. Tegen het einde van 1897 teruggekeerd, ontving de jonge Seminarist uit de handen van MGR. J. A. VAN BAARS de wijding van het Diaconaat. De eerste maal dat hij als Diaken zijn bediening mocht uitoefenen, was het zeker op zeldzame en buitengewone wijze, hoezeer ook smartelijk voor het kinderhart, om zijn stervenden vader op het ziekbed de H. Teerspijze toe te dienen. In Januari 1898 werd het Seminarie van *Scherpenheuvel* geopend en hier bracht hij zijn studies ten einde, zoodat hij op het Pinksterfeest van datzelfde jaar in de Kathedraal van St. Anna uit de handen van Mgr. van Baars de H. Priesterwijding ontving.

25 jaar zijn er sinds dien datum voorbijgegaan. 25 jaar van vruchtbaren arbeid in den wijngaard des Heeren.

Den eersten tijd aan de St. Annakerk verbonden, daarna geplaatst als kapelaan van de parochie van de Playa van Bonaire en als deservitor van Rincon, ging hij vervolgens naar Aruba, waar hij den eersten tijd als pastoor van de Noord daarna van Sta Cruz en van Sabaneta werkzaam was.

Overal is de naam van Pastoor Ellis in zegening en dankbare herinnering gebleven als die van een bescheiden, nederig, waardig en plichtgetrouw Priester, een vriend der armen.

Sinds September 1919 is de Eerw. Heer Ellis rector van het Pensionaat *Welgelegen*. Nog versch ligt het in het geheugen, hoe onlangs Z. H. Paus Pius XI zijn groote verdiensten voor het Vicariaat erkende door hem te benoemen tot Zijn Huisprelaat in buitengewonen dienst.

Voor de Missie van Curaçao is het een buitengewone eer zulk een priester tot zijn clerus te rekenen. Het Vicariaat heeft alle redenen dezen zilveren priesterjubilaris eer en hulde te brengen en dit feest met gevoelens van groote dankbaarheid te vieren.

Aan den hooggeschatten Jubilaris en zijn achterswaardige familie onze hartelijke gelukwenschen.

De strijd om de VENEZOLAANSCHE PETROLEUM.

De laatste maanden is er een felle strijd ontbrand tusschen de groote petroleumconcerns, over de Contrôle der „Maracaibo Oil Exploration Corp.," welke houdster is van een concessie, groot 1.250.000 acres. Naar *Fin. Times* opmerkt, is de Standard Oilgroep zeer begeerig deze concessie in handen te krijgen, als tegenwicht tegenover de groote concessies, welke reeds in handen der Koninklijke Shellgroep zijn.

De geruchten, dat de Standard Oil daar reeds in zou zijn geslaagd, worden echter nog niet bevestigd. De „Standard Oil Cy of Venezuela" werkt reeds op terreinen, gehuurd van de Maracaibo Corps., met een uitgestrektheid van 60.000 acres. waarvan de opbrengst ongeveer 5000 barrels petroleum per dag beloopt. Alle bronneu zijn echter gesloten moeten worden, **wegens het gebrek aan transportmiddelen.**

Het gerucht gaat, dat de Gulf Oil Corp. een optie op 100.000 acres van de terreinen der Maracaibo Corp., gelegen in het district Perija, heeft verworven, welke ontgonnen zullen worden op een royalty-basis. De ontginning van de velden der Standard Oil zou, gepaard gaande met een belangengemeenschap tusschen de Standard Oil en de Gulf Oil Corp., een reusachtige factor op de wereldmarkt vormen, daar de ligging van de noordelijke velden gunstig is te achten voor de verscheping van de petroleum naar de Atlantische havens van Amerika en Europa, maar ook naar de havens der Stille Zuidzee door het Panamakanaal en de vrachten lager zijn dan in Mexico. Men zal zeer spoedig met boringen op de velden der Gulf Oil Corp. beginnen.

Ook de American Pure Oil Cy. neemt in de districten Mera en Perija een werkzaam aandeel in de exploratie; de nieuwe Engeland Oil Corp. bezit in de districten Bolivar en Sucre een concessie van 250.000 acres, welke thans 500 tot 1000 barrels olie per dag leveren; de Texas, Cy. heeft in Venezuela en Columbia belangrijke concessies. Deze maatschappij heeft in het district Zulia twee bronnen, één op Venezolaansche en één op Columbiaansch gebied, maar beiden zijn gesloten wegens gebrek aan vervoermiddelen. De Pan American Petroleum Cy. zal ook spoedig een expeditie ter exploratie uitzenden.

Men kan dus zeggen, dat de Royal Dutch-Shell groep haar werkzaamheden in het gebied ten Westen en de Standard Oil in dat ten Oosten van het Maracaibo-meer concentreert. De streken van La Rosa en Mene Grande staan geheel onder contrôle der „Koninklijke-Shell"-groep.

De grootste moeilijkheid 's echter die van het transport. De „Koninklijke Shell"-groep is doende een pijpleiding van 300 mijlen lang aan te leggen van Mene Grande naar Paraguaná. Tot nu toe werd de petroleum door een pijpleiding van 6 inch over een afstand van 12 mijlen naar San Lorenzo, aan het meer gevoerd, vanwaar zij in kleine tankschepen over een afstand van 100 mijlen naar de uitmonding van het meer werd getransporteerd. Vandaar moest ze, na overlading in nieuwe tankschepen, nog een reis maken van 200 mijlen naar Curaçao.

De prijzen van ruwe en gerafineerde olie worden bepaald door de „Koninklijke-Shell"-groep. Deze bedraagt thans te Curaçao $ 1.- per barrel voor olie van 18°. De concessies in Venezuela verworven, geven den houder het recht om de helft der oppervlakte, welke de concessie omvatte, voor een langen termijn te huren. De andere helft vervalt weder aan de regeering van Venezuela, die ze aan hem, die het hoogste bod doet, verkoopt.

N.Rott. Ct.

INGEZONDEN.

Excursie naar Bonaire.

Met het S.S. *Merida* vertrok „*Sparta*" Zaterdagavond, den 19 Mei, naar Bonaire. Een half uur later ook vertrok „*Jong-Holland*" en „*Leonidas*" met de *Baralt*. Beide schepen kwamen op Bonaire aan, tegen 6 uur in den morgen van den volgenden dag.

Met de *Merida* ging een orkest mee **en met de** *Baralt* **ons militair muziek**korps.

Bij aankomst op Bonaire stond de Gezaghebber reeds met een groote menigte volks de reizigers af te wachten. De heeren en dames van beide stoombooten begaven zich direct aan wal en verspreidden zich in de straten van Kralendijk.

Tegen acht uur ging de Bonairiaansche V. V. „*Hercules*", „*Sparta*" ontvangen en trokken de clubs samen naar het voetbalveld, alwaar een wedstrijd gehouden werd tusschen *Sparta II* en *Hercules*. *Sparta* won met 2—0.

Op datzelfde uur waren de katholieke reizigers van de *Baralt* en van de *Merida* bij de Kerk om de H. Mis te gaan bijwonen. Het grootste gedeelte der Kerk was gevuld met excursisten, die tot aller stichting de H. Mis bijwoonden.

Het zangkoor voerde op keurige wijze een nieuwe mis uit, gearrangeerd door Pastoor Smith.

Na de H. Mis werden we verrast door de vroolijke muziek van de militaire kapel op het plein voor het fratershuis. Daarna werd een rondmarsch gemaakt in den omtrek der kerk, waar op verschillende punten werd gespeeld.

Zoo ging de eerste dag voorbij met bezoeken, met muziek, zang en dans bij de families.

Des namiddags om 4.30 uur werd een vriendschappelijke wedstrijd gehouden tusschen *Sparta I* en *Progreso I* die eindigde met een gelijkspel van 1—1. 's Avonds vuurwerk van *Sparta* voor de Protestantsche kerk.

Volgens mededeeling van een vriend op Bonaire hadden eenige heeren besloten een beker te koopen, om als aandenken te schenken aan *Sparta*, maar toen later bericht op Bonaire aankwam dat ook *Jong-Holland* en *Leonidas* met de *Baralt* naar Bonaire zouden komen, werd door Gezaghebber Beaujon een voorstel gedaan om de beker den naam van „BONAIRE-BEKER te geven. Later in een vergadering werd besloten de beker aan het C. V. Comité op Curaçao over te dragen om aldaar te worden verspeeld tusschen de C. V. Vereenigingen.

Maandag tusschen 9 en 10 afscheidsreceptie van *Sparta*. Op datzelfde uur speelde *Jong-Holland I* tegen *Hercules* en won met 2-0.

Na den wedstrijd werd een rondmarsch gehouden door het militaire muziekcorps en de leden van *Jong-Holland* en het elftal van *Hercules* in costuum. Daarna begaven zij zich aan boord van de *Baralt*, waar *Jong-Holland* door *Hercules* onthaald werd.

Een uurtje vóór vertrek brachten *Jong-Holland* en *Hercules* hun afscheidsbezoek bij den Gezaghebber, waar zij zeer hoffelijk werden ontvangen.

De Gezaghebber is werkelijk een „*gentleman*".

Bij het afscheid werd aan boord en aan wal geroepen:

„Leve *Jong-Holland, Sparta, Leonidas, Hercules, Progreso, Volharding, Bonaire* en *Curaçao !*"

Onder de toejuichingen van beide kanten verlieten de stoombooten Bonaire tegen 1 uur.

Ongeveer 4.30 n. m. stoomde de *Merida* de haven van Curaçao binnen, alwaar aan beide zijden van den wal een groote menigte de aankomst van de excursionisten stond af te wachten.

Om 5 uur loste de *Baralt* drie schoten om haar aankomst te melden en liep binnen onder de tonen van het WILHELMUS uitgevoerd door het militaire muziekcorps.

Om te eindigen wil ik op de eerste plaats Gezaghebber Beaujon namens *Jong-Holland* dank zeggen voor zijne belangstelling aan hare leden getoond en aan de bevolking van Bonaire voor de hartelijke en sympathieke ontvangst der excursionisten.

Dat de goede Goed zijn mildste zegen op Bonaire moge doen nederdalen, is mijn vurigste wensch!

Jacobo A. Hernández.

Berichten uit de Kolonie.

Aanvullings-onderwijs.

De *Curaçaosche R. K. Volksbond* tracht zoowel het nuttige met het aangename te verbinden. Niet alleen den maatschappelijken welstand der leden behartigt ze, ook tracht ze door interessante conferenties in de avonduren van tijd tot tijd eenige aangename afwisseling te brengen door de leden over allerlei onderwerpen meerdere kennis en ontwikkeling bij te brengen.

Een Londensche firma, die de ratten in hare pakhuizen bij honderden telt, heeft een proef genomen en deelt in *The Garden* van 31 Jan. j.l. mede, dat zij in één nacht 28 van deze vraatzuchtige beesten ving. Op sommige vellen zag men nog zes ratten, die van schrik gestorven waren.

De vernis blijft hoogstens vier dagen goed, men krabt ze er dan af om door nieuwe te vervangen. Komen er twee ratten op elkanders terrein, dan is er dadelijk strijd ontbrand, die doorgaans eindigt met den dood van een der concurrenten.

Ratten zijn overbrengers van alle mogelijke ziekten en het is de moeite wel waard den strijd tegen dit ongure volkje aan te binden.

Een nieuwe dieselmotor.

De bekende Deensche Scheepsbouwmaatschappij Burmaister en Wain te Koopenhagen, die haar specialiteit maakt van de constructie van Dieselmotoren en groote Oceaanmotorschepen, heeft een begin gemaakt met de constructie van een nieuwen Dieselmotor, die met cylinders van dezelfde afmetingen als die van het oude model, de dubbele kracht zal kunnen ontwikkelen. Deze nieuwe Deensche uitvinding zal het mogelijk maken zelfs de groote moderne Oceaanschepen te voorzien van dergelijke motoren. Het nieuwe type Dieselmotor is reeds besteld voor een Zweden—Amerika's stoomschip, dat thans gebouwd wordt op de *Armstrong Whitworth and Cy.* scheepswerf te New Castle on Tyne.

Dit schip zal voorzien worden met twee 6-cyl. Dieselmotoren van het nieuwe type met een capaciteit van 13,500 P. K. op zee, welke het schip een snelheid geven van 17 knoopen en tevens met een hulp-Dieselmotor voor de pompen, ventilatie etc.

De leer der getallen.

Een knap professor in de wiskunde heeft onlangs op een wetenschappelijk congres te Hull belangrijke beschouwingen gewijd aan de leer der getallen. Hij heeft daarbij met de reusachtigste getallen gejongleerd op een wijze, die eerbied en bewondering moest wekken. Maar nu treffen wij in de buitenlandsche bladen een rekenkundig vraagstuk aan, voor welks juiste oplossing wel een volledige wiskundige faculteit zou noodig zijn.

De *Standard Oil Cy.* gaat haar kapitaal grondig reorganiseeren op een wijze, dat het op 1,000,000,000 gouddollars komt. Gevraagd wordt nu, dat milliard gouddollars uit te drukken in sovjet-roebels, Oostenrijksche kronen en enkele andere gedeprecieerde munteenheden.

Gesteld dat de dollar gelijk is aan f 2.58, dan zou dit aan sovjet-roebels bedragen:

938,181,818,182,000,000 sovjet-roebel, of

6,450.000.000.000.000 Oostenrijksche kronen of

129.000.000.000.000 Duitsche marken.

Een historische blunder.

Het *Bulletin de la Société astronomique de France* vestigt er de aandacht op, dat de Engelsche regeering voor de West-Indische bezitting St. Kitts-Nevis een postzegel heeft uitgegeven met een afbeelding van Columbus, die met een verrekijker den horizont afzoekt. Zacharias Jansen's uitvinding dateert van 1590 en de ontdekking van Amerika van 1492.

Wat is een roman?

Het Duitsche weekblad *Jugend* geeft de volgende geestdriftige definitie:

„Een *Duitsche* roman is een boek, waarin twee menschen in het eerste hoofdstuk elkaar willen hebben. Zij krijgen elkaar echter niet voor het laatste.

Een *Fransche* roman is een boek, waarin twee menschen elkaar dadelijk in het eerste hoofdstuk krijgen en van het tweede tot het laatste hoofdstuk willen zij elkaar niet meer hebben.

Een *Amerikaansche* roman is een boek, waarin twee menschen elkaar in het eerste hoofdstuk willen hebben, zij krijgen elkaar dadelijk en zoo blijft het tot het einde.

Een *Russische* roman echter, is een boek, waarin twee menschen elkaar noch willen hebben, noch krijgen en hiermede worden 150 treurig gestemde bladzijden gevuld".

En de *Hollandsche* roman?

Daarin willen de twee menschen elkaar *niet* hebben en krijgen elkaar toch.

Waarom hij gek was geworden.

Op zekeren dag bezocht iemand een gekkenhuis. Toen hij door den tuin van het gekkenhuis wandelde, ontmoette hij daar een patiënt. Hij sprak dezen aan en vroeg hem, waarom hij nu eigenlijk hier zat opgesloten.

Dat zal ik u vertellen, mijnheer, zeide de gek. Ik trouwde met een weduwe met een dochter. Mijn vader trouwde daarop met mijn stiefdochter en zoo werd mijn eigen vrouw mijn grootmoeder. Mijn stiefdochter werd mijn moeder en mijn vader werd mijn schoonzoon.

Vervolgens kreeg mijn stiefmoeder een zoon. Deze was mijn broeder, want hij was het kind van mijn vader, maar hij was ook de zoon van mijn stiefdochter, derhalve mijn kleinzoon en dat maakte mij grootvader van mijn eigen broeder.

Ook mijn vrouw kreeg een zoon en daardoor werd mijn moeder de zuster van het kind, maar tegelijkertijd was zij ook de grootmoeder. Mijn vader is de zwager van mijn zoon, want de stiefzuster is zijn vrouw. En aangezien mijn zoon een kind is van mijn vrouw, die tegelijkertijd mijn grootmoeder is, is mijn zoon mijn oom. Ik ben de vader van mijn eigen moeder en mijn vrouw is de tante van haar eigen kind, mijn zoon is de neef van mijn vader en ik ben mijn eigen grootvader.

Daarover heb ik mij gek gepraktiseerd en daarom zit ik thans hier, mijnheer!

Nu weer heeft de *Bond* het plan opgevat in een andere leemte te voorzien. Vele leden van de bootwerkers vereeniging *Liga San Telmo*, afdeeling van den *C. R. K. V.*, die in hun jeugd het onderwijs verwaarloosd hebben of vroegtijdig de school verlieten, voelen dit gemis op lateren leeftijd des te meer. Daarom zullen voor die leden, te beginnen met Juni *avondlessen* georganiseerd worden, waar zij graties aanvullings-onderwijs kunnen ontvangen.

Een Jubilaris.

Dinsdag was de Heer JOHAN W. C. PIETERSZ 20 jaren in dienst van de Stoombot-Maatschappij de *Red-D-line* alhier. Zoowel bij de directie als bij het personeel der losse werklieden genieт de Heer Pietersz als ladingmeester de algemeene sympathie, wat op dien dag vooral tot uiting kwam.

De ligkade en de *Mérida*, de eenige boot van de *Red-D-line*, die op dien dag binnen de haven lag, waren gepavoiseerd. Zoowel de directie en de bootwerkers, als de handel betoonden hun deelneming in dit feest.

Zulke vriendschappelijke en sympathieke verhouding tusschen hooger en lager personeel valt in onzen tijd vooral hoogelijk te prijzen.

Aan den jubilaris onze gelukwenschen.

Handelsberichten.

De toestand van de markt te New-York voor de Curaçaosche exportartikelen was van 6 April tot 4 Mei:

Dividivi. Tengevolge van de groote vraag in Europa naar dit artikel, vermoedelijk tegen den prijs van 38.50 tot 39 doll. per ton, werd door de exporteurs niet ingegaan op de aanbiedingen van de markt van New-York, die niet hooger liepen dan 37 doll. per ton.

Vermoedelijk zullen de Amerikaansche kooplui wel hun prijs moeten verhoogen, om voor het sluiten van verkoopen in aanmerking te komen.

Geitenvellen. Sinds de opleving van de markt in dit artikel, blijft de markt vast, maar rustig. De prijzen voor Geitenvellen uit deze kolonie zijn 29 cts per pond.

Aloë. Sinds ons laatste bericht kwamen er van de eilanden aanbiedingen tegen 7 en 8 cts per pond, zonder dat er koopers kwamen opdagen voor dien prijs. In de laatste week kwamen eenige kleine partijen te New-York aan, die tegen 7 cts werden aangeboden, doch ook deze vonden geen afnemers.

Berichten van de eilanden melden dat de a. s. oogst gering zal zijn. In dat geval is mogelijk eenige stijging te verwachten.

De Paarlvisscherij.

In ons nummer van 21 April deelden we op gezag van den Correspondent van *La Union* op Aruba mede, dat de Venezolaansche paarlvisschers van Margarita bij hun terugkeer van Goagira (Colombia) naar hun eiland ook Aruba hadden bezocht en daar verteld, dat hun oogst bestond uit 25 pond paarlen ter waarde van één millioen dollars, waarvoor zij aan de regeering van Colombia een recht van 25.000 doll. betaald hadden. Het bedrag dat aan de visschers toekwam was eveneens 25.000 doll. dat echter onder 400 visschers moest verdeeld worden, terwijl de rest aan de Maatschappij toekwam, voor wier rekening zij gewerkt hadden.

Wel kwam ons toen die opgave een beetje onwaarschijnlijk voor, doch uit gebrek aan gegevens konden wij er niets tegen inbrengen.

In de couranten van Colombia vonden wij een geheel andere opgave, die onzen twijfel bevestigt.

Volgens deze officieele bron, ontving de Regeering van Colombia over het laatste seizoen van de exploitatie der paarlvisscherij 20% van de opbrengst, zijnde 65.000 doll. zoodat de geheele oogst een waarde van 325.000 doll. of 812.500 gld. vertegenwoordigde. Een zeer groot verschil.

Welkom.

Behalve Pastoor P. Hendriks en twee nieuwe Zusters van de Congregatie van Schijndel, bestemd voor de school van Santa Rosa, kwam Woensdag met de SS. *Venezuela* ook uit Holland terug de Eerw. Zuster LUCIANA (Mejuffr. Plantina Irardi, van Bonaire), die het vorig jaar naar Holland ging en in het Noviciaat der Congreg. van de Gasthuiszusters van Breda trad, doch nu om gezondheidsredenen het mildere klimaat van Curaçao weer opzocht om hier in het St. Elisabeth's Gasthuis haar Noviciaat verder voort te zetten.

Vastgevaren.

Zaterdagnamiddag raakte de olietankboot *Satoe*, komende van Maracaibo, bij het binnenvaren der haven vast op de rotsen bij het fort. Terstond werd van de *Isla* de sleepboot *Samson* er op afgezonden, die binnen heel korten tijd de *Satoe* in het goede vaarwater bracht en in weerde haven binnen sleepte.

K. W. I. M.

Er is een nieuwe overeenkomst tot stand gekomen tusschen den Staat en de K. W. I. M. te Amsterdam wegens het vervoer van de briefpost tusschen Nederland, de koloniën in West-Indië en andere landen, waarvan één of meer havens worden aangedaan.

Over deze overeenkomst werd den 18 April door de *Commissie van rapporteurs* der *Eerste Kamer* het volgende *Voorloopig Verslag* uitgebracht:

„Het afdeelingsonderzoek van dit wetsontwerp gaf enkele leden aanleiding er hunne voldoening over uit te spreken, dat de thans gesloten overeenkomst met de N. V. Koninklijke West-Indische Maildienst gunstiger is, wat de regeling van het postvervoer betreft, dan het vroegere contract.

Anderzijds echter werd betreurd, dat de Koninklijke West-Indische Maildienst Suriname op zijn dienst niet aandoet, wanneer dit de belangen der maatschappij meebrengen. Voor de exporteurs, die op verscheping hebben gerekend, is het niet aandoen van Suriname een ernstige schadepost en de ter verzending aangevoerde producten blijven dan op de plantages. Het is daarom hoogst wenschelijk, dat een geregelde dienst is gewaarborgd, en men zou gaarne van de Regeering vernemen, welke stappen daartoe van haar zijn te verwachten.

Een der leden had met leedwezen kennis genomen van hetgeen de Minister van Waterstaat 22 Maart j.l. in de Tweede Kamer (*zie Handelingen*, bladz. 1960) had gezegd in antwoord op de in het Verslag dier Kamer gestelde vraag betreffende het bergen van brieven en andere stukken, die geldswaarde bevatten, in drijvende brandkasten. Hij sprak de hoop uit, dat het nut van dergelijke kasten door het publiek beter zoude worden ingezien."

Hollandsche Bank voor West-Indië.

Naar wij vernemen is tot lid van den Raad van Commissarissen dezer instelling benoemd de Heer Mr. J. BIERENS DE HAAN, Directeur van de Nederlandsche Handel-Maatschappij, Amsterdam.

Vierde Jaarverslag der Vereeniging „Huisvlijt".

Het Bestuur der Vereeniging „Huisvlijt" onderging gedurende het jaar 1922 eene verandering doordat Mevr. N. Meerdink-Rodriguez Pereira haar ontslag als secretaresse indiende tevens ook als gewoon lid der Vereeniging, hetwelk werd aanvaard; in haar plaats werd Mej. M. Ellis voor de open gevallen functie gekozen. In den loop van het jaar traden op uitnoodigtng van het Bestuur de volgende dames als lid toe: Mej. C. BOOM, Mej. D. H. MADURO en L. QUAST. Sinds 1 Mei 1922 was het lokaal ook 's middags van 2—5 geopend, de leden verkoopsters kweten zich met de meeste toewijding van haar taak; de omzet in de kolonie mocht dan ook zeer bevredigend genoemd worden. Elken Donderdag kwam de keuringscommissie bijeen, de geschikt bevonden artikelen werden gekocht en de afgekeurde konden daarna door de inzendsters worden teruggehaald. Steeds waren er inzendingen van de Vereeniging van hoedenvlechtsters. „Arbeid Adelt" en van het struisvogelpark „Albertina" bij de Vereeniging „Huisvlijt" gedeponeerd; vooral de struisveeren hadden veel afzet. De ruilhandel met Suriname werd nog altijd op goeden voet voortgezet, daar de artikelen uit „Huisarbeid" (Paramaribo) altijd zeer geschikt zijn, terwijl de Curaçaosche en de Sabaansche eveneens voldoenden aftrek vonden in Paramaribo.

Van Z. Ex. O. L. Helfrich, den Beschermheer der Vereeniging, ontving de penningmeesteresse de jaarlijksche bijdrage, van andere begunstigers werd geen contributie geïnd, daar de toestand der geldmiddelen bevredigend is. De rekening en verantwoording van de penningmeesteresse over 1921 werd bij G. B. van 8 Juli door den Gouverneur goedgekeurd. In Jan. 1922 werd door de penningmeesteresse *f 650* gelicht om aan de werksters uit te keeren, die voor *f 25* of méér aan de Vereeniging verkocht hadden. Het bedrag der uitgaven steeg dit jaar aanmerkelijk; vooreerst is met ingang van 1 Juli 1922 de huishuur verhoogd en van *f 17.50* gebracht op *f 25* 's maands; ook werd aan de bediende een toelage van *f 15* in plaats van *f 10* 's maands toegekend. Gedurende het jaar 1922 is aan de Kol. kas *f 1000* afbetaald ter afkorting van het door het Koloniaal Bestuur toegestaan renteloos voorschot, dat primo Jan. 1922 nog *f 1500* bedroeg. In den loop van Jan. 1923 is de nog resteerende som van *f 500* door de penningmeesteresse afbetaald.

De inkoopwaarde van handwerken en andere artikelen bedroeg op 31 Dec. 1922 f 6937.61[5]

De toestand der geldmiddelen moge blijken uit het volgende overzicht:

Activa	31 Dec. 1921	31 Dec 1922
Kas	f 289.02[5]	672.73
Deposito Maduro's Bank	2159.31	1543.44
Voorraad handw. en andere art.	3521.65	3113.20
Meubilair	100.—	100.—
	6070.00	5429.37
Passiva		
Kol. kas.	1500.—	500.—
Crediteuren	55.15[5]	154.89
nog te betalen onkosten	114.82	125.14
Batig saldo	4400.02[5]	4649.34
	6070.00	5429.37

Het zij ons vergund aan het slot van dit verslag nog een woord van dank te richten aan allen, die op eenigerlei wijze hebben meegewerkt tot den bloei der Vereeniging „Huisvlijt". Moge de Vereeniging nog vele jaren dezelfde medewerking genieten.

Het Bestuur

Curaçao 21 Mei 1923.

Noot van de Redaktie. Uit dit jaarverslag blijkt overtuigend, dat de stichting van wijlen Mevrouw HELFRICH—MIDDELAER in een bloeienden toestand verkeert en een zegen is voor de inzendsters van *Huisvlijt*.

Vooral nu het renteloos voorschot is afgelost, kunnen de voordeelen voor de werksters nog aanzienlijk grooter worden. Aan de dames van het Bestuur onze oprechte hulde voor dit schitterend succes.

Excursie naar Bonaire.

Deze pleziertocht heeft een enorm succés gehad. De *Spartanen* met hun vrienden en genoodigden vormden aan boord van de *Merida* een gezelschap van **225** toeristen, terwijl de *Baralt* de V. C. *Jong Holland* en *Leonidas*, waarbij zich een groot getal vrienden hadden aangesloten, te zamen **140** personen aan boord had. Zaterdag avond ten 10 uur kort na elkaar vertrokken, kwamen de beide booten ook ongeveer tegelijkertijd ten 6 uur op Bonaire. Dank zij den vernieuwden steiger, konden beide stoombooten tegelijk aan den steiger gemeerd worden, zoodat alle reizigers zeer gemakkelijk het schip konden verlaten, zonder van roeibootjes gebruik te maken.

Even nå 6 uur, juist toen de Vroegmis geëindigd was, braeht het militaire muziekcorp een kleine serenade vóór het Fratershuis.

Tegen half 9 waren de katholieke toeristen vóór de kerk saamgestroomd, waar de banken aan de Noordzijde voor hen gereserveerd waren; doch meer dan het halve kerkgebouw werd door de reizigers ingenomen ter bijwoning van de Hoogdienst. Het zangkoor, voerde een nieuwe mis uit gearrangeerd door Pastoor SMIT, waarvan de keurige uitvoering door alle reizigers om strijd geroemd werd.

Terstond na de H. Mis begon de vroolijke drukte. Het anders zoo stille en uitgestorven Bonaire geleek wel op de Breestraat van Otrabanda op de drukste uren van den dag. Overal vreemdelingen, die kennis maakten, of oude vrienden ontmoetten, daartusschendoor de opgewekte toonen van muziek.

Bijna in ieder gezin waren een of méér gasten ondergebracht, terwijl voor hen, die geen vrienden of kennissen hadden, twee restaurants waren ingericht, waar spijs en drank te verkrijgen was.

Ten 4,30 had de wedstrijd plaats tusschen *Sparta* en *Progreso*. Van 7—8 uur muziekuitvoering van het militaire muziekcorps. Daarna werd Bonaire op ongewone wijze opgeschrikt door de donderende knallen van het vuurwerk, terwijl ter afwisseling een club violisten vroolijke muziek ten gehoore bracht.

Juist had de Gezaghebber verlof gekregen de straten electrisch te verlichten, wat voor dien avond goed van pas kwam.

Den volgenden morgen 2e Pinksterdag riep de muziek der militairen allen naar het voetbalveld, waar *Jong Holland* met *Hercules* van Bonaire zou spelen.

Al spoedig daarna weerklonken de stoomfluiten, die allen voor den tijd van vertrek waarschuwden. Nog een kort bezoek der verschillende voetbalclubs ten afscheid bij den Gezaghebber en ten 12 uur waren allen weer aan boord.

Aan den wal rondom den steiger stond het zwart van menschen, die nogmaals een hartelijke en juichende afscheidsgroet brachten aan de Curaçaosche toeristen.

Alles is in de beste arde zonder incidenten afgeloopen.

De toeristen vertrokken met de aangenaamste herinneringen van Bonaire, terwijl de bevolking van de Playa echt voldaan over de genoegelijke dagen weer huiswaarts keerde.

Op Bonaire hoopt men, dat de excursionisten van Curaçao er nu den smaak van beet gekregen hebben en nog meermalen een dergelijken trip naar het zuster-eiland zullen ondernemen.

Op Bonaire zullen zij steeds van harte welkom zijn en dergelijke bezoeken zullen ook den vriendschapsband tusschen de beide eilanden nog nauwer toehalen.

Aruba.

In den laatsten tijd is er door den Gezaghebber van Aruba een plaatselijke keur uitgevaardigd, die weinig doordacht is en tot zeer veel moeielijkheden en ontstemming aanleiding geeft. En dat zal toch wel niet de bedoeling geweest zijn.

Die keur betreft den aanlegsteiger.

Die keur bepaalt, dat te beginnen met 1 Mei de aanlegsteiger door geen andere voertuigen dan karren en autotrucks mag bereden worden.

Maar het gebeurt dikwijls, dat een zieke of iemand die door zeeziekte totaal is uitgeput, door een auto wordt afgehaald en naar huis vervoerd wordt.

Dat mag voortaan niet meer.

Het gebeurt niet zelden, dat een zieke naar Curaçao gaat ter opname in het Gasthuis. Meestal is daarbij sprake van ernstige zieke, die alleen per auto tot aan de bark gebracht wordt om aan boord gedragen te worden.

Dat mag voortaan niet meer.

Het komt vóór, dat een of andere particulier een nieuwe auto via Curaçao uit Amerika ontvangt. Die auto kan alleen, over den steiger in het bezit van zijn eigenaar komen.

Dat mag voortaan niet meer.

Wanneer een auto op Aruba niet kan hersteld worden, stuurt men 'm ter reparatie naar Curaçao.

Dat mag voortaan niet meer, want zoo luidt het hoog bevel: geen auto mag den steiger berijden.

In deze keur is geen sprake van dispensatie of uitzondering, niets van dat alles. Doch al zou er in de keur een clausule gestaan hebben, dat de Gezaghebber uitzonderingen kan toestaan, zou dit voor het publiek geen voordeel opleveren, want de schepen liggen bij aankomst reeds vóór 6 uur 's morgens aan den steiger. En op dat uur is de gezaghebber nog niet te spreken, en is het kantoor nog gesloten en blijft gesloten.

Doch het vreemdste is, dat niettegenstaande de keur geen enkele restrictie of verzachting of uitzonderingsbepaling inhoudt, na den datum van 1 Mei verschillende malen auto's, fietsen en motorfietsen op den steiger werden toegelaten. Zóó weet men heelemaal niet meer, waaraan men zich te houden heeft. — Is zoo 'n keur *ondoordacht* of niet?

De Oranjestraat.

De verbetering van *Monteberde*, indertijd prachtig begonnen, is eigenlijk op het doode punt blijven staan en maar half voltooid. De mooie *Oranjestraat* is een sieraad geworden voor die wijk, maar heeft de fout dat zij wel een begin maar geen einde heeft of eigenlijk dood loopt. En zoo aanmerkelijk zou het verkeer däár verbeterd kunnen worden, wanneer deze straat verlengd en doorgetrokken werd en in verbinding gebracht met de *Penweg* en *Vianen*.

Wij hopen, dat O. W. dit plan in studie zal nemen en zoo mogelijk uitvoeren.

Verdrag met Oostenrijk.

Door den Minister van Buitenl. Zaken van Karnebeek is aan de Tweede Kamer ter kennis gebracht den tekst van een op 6 Nov. 1922 onderteekend verdrag tusschen Nederland en Oostenrijk voor de toelating van Oostenrijksche consulaire ambtenaren in de Nederlandsche Koloniën.

Dit verdrag is bekrachtigd te 's Hage op 27 Februari 1923 en treedt in werking op den 90n dag na de uitwisseling der akte van bekrachtiging, dus op 28 Mei 1923.

Officiëele berichten.

Aan den wijkmeester van de 7e en 8e wijk alhier J. M. J. Ellis is een jaar verlof naar Nederland verleend, en de heer W. S. Ph. de Jongh belast met die functiën.

Aan den agent van politie 2e klasse J. B. Fecunda is tot herstel van gezondheid veertien dagen en aan dien der 1ste klasse M. R. Francisca, acht dagen verlof verleend.

BUITENLAND.

Oostenrijk.

Den 21n Maart schreef de correspondent van het Centrum te Weenen:

Een diepe herinnering aan de bronnen van zijn kracht gaat door de Weensche bevolking. Er zijn kerken, die bij de vastenmeditaties tot stikkens toe vol zijn, er zijn tentoonstellingen van religieuse kunst, waarvoor de grootste zalen van Weenen te klein zijn, er zijn katholieke vergaderingen, die worden gestuwd door een aangrijpende ernst en een vastberaden wil. „Geeft mij mijn Jezus weder!"

Er is tientallen van jaren gezondigd tegen de opvoeding van het Oostenrijksche volk. Er was een gebrek aan voldoende historische en religieuse scholing der massa's. Het ontbreken van de eerste is medeschuldig aan de ineenstorting van den ouden staat, en dat van de andere zou tot vernietiging ook van de katholieke ziel van dit volk geleid hebben, als niet bij den blik in den afgrond, honderdduizenden met een angstigen kreet uit hun toestand van verdooving waren ontwaakt. Er kan moeilijk een tweede staat worden aangewezen, waar vóór den oorlog zóó tot schade van den staat zelf roofbouw werd bedreven jegens de schooljeugd, als in Oostenrijk. Opvoeding tot staatsburgerlijk Oostenrijksch bewustzijn was op het overgroote deel der Oostenrijksche onderwijsinrichtingen, voornamelijk in de steden, onbekend. Het geschiedenisonderwijs op de meeste middelbare scholen miste geheel en al den Oostenrijkschen stempel. Navolgers van Pruisische geschiedvervalschers, die hun arglistige vervalschingen tegen de daden en tradities der Habsburgers richtten, konden hun wanbedrijf bij de vorming der jeugd ongestoord volbrengen. Men voedde op tot Duitschers, Tsjechen, Slovakken, Italianen, maar niet tot Oostenrijkers. Degenen, die Oostenrijkers werden, moesten zichzelf vormen. Het heeft niet ontbroken aan waarschuwende stemmen. De breed-schouwende Aartshertog Frans Ferdinand heeft zijn protest tegen het openbare staatsschoolwezen hierdoor uitgedrukt, dat hij tot groote ontzetting van de vrijzinnige pers het beschermheerschap van de katholieke schoolvereeniging op zich nam en dit besluit met een [illegible] begeleidde, waarin hij wees op de noodzakelijkheid van een betere opvoeding tot katholieke Oostenrijkers.

Waar de Staat zelf in de school aan het kortste einde trok, was het geen wonder, dat het den godsdienst niet beter ging. Wel schreef de Rijkswet op de Volksscholen de „zedelijk-religieuse opvoeding der jeugd voor, maar bij een onderwijzerscorps, dat voor twee-derden socialistisch en vrijzinnig was, verdween het catechismus-onderwijs met zijn twee uren, tegen welks inhoud dikwijls de geest van het geheele overige onderwijs was gericht.

Nu moet zich na de katastrophe de uiterlijke en innerlijke wederopbouw voltrekken. Hier is méér in evenwicht te brengen dan een verstoord budget, dan een met tekorten overladen staatsrekening. Hier staat een groot psychologisch vraagstuk voor de mannen in Oostenrijk, die thans de zware taak op zich genomen hebben dezen staat op te heffen en tot een levenskrachtig bestaan te brengen. Hij die niet weet, hoeveel er aan het fijne zieleraderwerk van het Oostenrijksche volk verroest en versleten is, die kan bezwaarlijk de moeilijkheden schatten, waarmee Dr. Seipel rekening heeft te houden en die hij gestaag in geduldigen maar doelbewusten arbeid tracht te overwinnen. En veel is hier reeds gebeurd. Sinds 1918 is een volledige vernieuwing van het katholieke organisatieleven aan den gang en voornamelijk in intellectueele kringen, onder de leeraren en de studeerende jeugd openbaart zich een sterke trek naar het positieve, dat wars van alle zuiver partijpolitieke oppervlakkigheid, naar de kern van de zedelijk en religieuse vraagstukken zoekt. De Oostenrijker hervindt zichzelf langzamerheid.

Toen de Bondskanselier in de hoofdstad van Tirol voor een menigte van duizenden personen sprak, weerklonk het luidst applaus bij die plaatsen van zijn redevoering, waarin hij uitdrukking gaf aan den levenswil en de levensvatbaarheid van Oostenrijk. En dat gebeurde in dezelfde stad, die twee jaren geleden nog het centrum was van een beweging, die, geheel en al in strijd met de geschiedenis en den ouden geest van het Tiroler volk, den naam Oostenrijk van de Europeesche landkaart wilde wegvagen. Er zijn nog al wat misnoegden, die deze verandering met wrevel aanzien. Het socialisme bespeurt dien nieuwen trek in het volk, dat verlangen naar standvastiger waarheden dan het *roode* geloof kan bieden, naar sterren, die niet van den hemel vallen, zooals de hemellichamen van het Marxisme in het moeras zijn verzonken. En daartegen richt zich nu een heftige, hartstochtelijke actie der socialisten en nog sterker van de vrijmetselaars en vrijdenkers, waarvan de socialisten de parlementaire voorhoede moeten vormen. Juist nu is een staking in de Weensche hospitalen aan den gang, waardoor de socialistische vakbond van ziekenhuispersoneel demonstreert tegen het aanstellen van kloosterzusters bij de ziekenverpleging. Het bijna geheel socialistische keukenpersoneel weigert het verstrekken van eten aan alle hospitaalbewoners, die niet ziek zijn. Daardoor moeten volgens verklaring van de stakers voor alles de kloosterzusters worden uitgehongerd. Aan deze staking ging vooraf een wekenlange methodische campagne in de socialistische pers, welke de katholieke kloosterzusters ervan beschuldigde aan de ziekenbedden proselietenmakerij te bedrijven en uit konfessioneele enghartigheid de hulp bij operaties te weigeren. Toen een particulier ziekenhuis, het hospitaal van de bondsbeambten genoodzaakt was tegen het lompe socialistische personeel met ontslag op te treden, en de opkomende plaatsen door kloosterzusters aan te vullen, brak de storm los. De openbare gasthuizen, die in 't geheel niets te maken hadden met die maatregelen van een particuliere ziekenhuisdirectie, werden in de staking meegesleept. Zoo wordt thans het weerzinwekkende schouwspel vertoond, dat de haat binnendringt in de toevluchtsoorden voor de lijdende menscheid. Maar er zijn voor de kloosterzusters machtige helpers opgestaan. Eensgezind, zonder onderscheid van wereldbeschouwing of godsdienstige gezindte, hebben de Weensche hospitaaldoktoren zich ter verdediging aan den kant der katholieke nonnen geplaatst; zelfs georganiseerde sociaaldemokraten weigeren ditmaal het hatelijke strijdparool op te volgen. Deze staking is echter maar een schakel in de ketting. Met buitengewone geldmiddelen is men thans aan het werk om naar het voorbeeld Tsjecho-Slowakije de afscheiding van de Katholieke Kerk in de hand te werken. Zwermen vlugschriften, die betaald worden door vrijdenkers- en [illegible] arbeidersklasse gericht zijn, fladderen door het tand. De „papenregeering van Seipel" zou aan het volk verschrikkelijke belastingen opleggen en daaraan zouden honderden milliarden geschonken worden aan boeren, banken en „32.000 papen,"die Seipel „tot staatsambtenaren heeft gemaakt" en waaraan hij 95 milliard van het volksgeld zou hebben ten koste gelegd, en dat in een tijd, dat hij 70.000 staatsambtenaren ontsloeg. Daarom los van de Kerk! Een eenvoudig rekensommetje is al voldoende om de leugenachtiggeid van deze propaganda te bewijzen. Als voor 32.000 katholieke geestelijken in Oostenrije jaarlijks 95 milliard zou worden uitgegeven, zou ieder nog geen drie millioen ontvangen, *welk bedrag het minimumloon over twee maanden van een ongeschoold arbeider vormt.* Natuurlijk heeft de regeering-Seipel de katholieke zielzorgers *niet* tot staatsbeambten gemaakt, maar een door het parlement aangenomen wet bepaalt slechts, dat de *congrua* (een duurtebijslag) in gelijke verhoudingsklassen moeten worden toegekend als bij de verschillende categorieën van staatsbeambten en dat verhoogingen welke dezen ten deel vallen, ook *verhoudingsgewijs* aan de zielzorgers moeten worden toegekend.

Als de katholieke klerus in Oostenrijk de inkomsten van Rijksambtenaren genoot, dan zouden de toeslagen van den Staat minstens 450 milliard moeten bedragen. Maar 't socialisme en zijn gangmakers van de Loge rekenen bij hun propaganda tegen den clerus en de katholieke krachten in den Staat op de onwetendheid en de vooroordeelen der massa, die nu ook de moeite en lasten van den staatswederopbouw gaat gevoelen en in deze stemming gemakkelijker voor ophitsing toegankelijk is.

Scherpe belastingmaatregelen, strenge bezuinigingen in alle bedrijven, ontslagaanzeggingen overal, dat zijn geen populaire maatregelen en zoo heeft de demagogie vrij spel. Evenwel spreekt uit elke daad der tegenstanders wanhoop aan hun eigen zaak. De Kanselier staat sterk omdat hij onbeschroomd de harde en noodzakelijke maatregelen tot uitvoering brengt. En deze ongeschminkte waarheid is sterker dan de leugenachtige demagogie.

Inflatie ?

De *Neue Freie Presse* ontleent de volgende *inflatie-anecdote* aan een geschrift van DR. KARL A. SCHÄTER over *Klassische Valuta-stabilisierungen:*

De benaming „opblazing" of *inflatie* van het geld is in Amerika onstaan, waar men het oorspronkelijk aanduidde onder den naam van kapitaalsverwatering. Meer dan 100 jaar geleden zou namelijk de veehandelaar Daniel Drew op de gedachte gekomen zijn, zijn vee, als hij ermede naar New-York onderweg was, met gezouten hooi te voederen en dan kort voor de aankomst in de stad te laten drinken. De dorstige dieren vulden hun lichaam met water en wogen daardoor veel zwaarder en een rund, dat anders 100 dollars ogebracht zou hebben, bracht er nu 120 op.

De truc kwam op den duur natuurlijk uit en zulk door water „opgeblazen" vee werd *watered stock* genaamd.

Waar nu *stock* zoowel veestapel als kapitaal beteekent, lag het gebruik van deze uitdrukking ook in beteekenis van „verwaterd kapitaal" voor de hand. Men ging van een opblazing spreken, wanneer een aandeelenkapitaal door uitgifte van nieuwe aandeelen vergroot werd, zonder dat tevens voor de betaling van dividend over het nieuwe kapitaal gezorgd werd. Dezelfde opblazing of inflatie wordt door een staat verricht, die onder den druk van voortdurend gebrek aan geld staatspapieren, *stocks* in omloop brengt, om door het aanbieden van rente werkelijk kapitaal te verkrijgen, dat dan voor onproductieve doeleinden verbruikt wordt. Die staat brengt dan schijnbaar zwaar *staatsvee* in den vorm van staatspapieren aan de markt en past daarmede de manieren van een speciaal soort paardenruilers toe, aangezien de koopwaar „verwaterd" is. Deze kapitaalverwatering, die het kapitaal opblaast, zonder het in werkelijkheid meer waarde te geven, wordt *inflatie* genoemd.

Bekendmaking.

Het publiek wordt herinnerd aan art. 7 en 9 der Verordening van 11 April 1923 (P. B. No. 14) luidende;

Art. 7.

„Voor elken hond [illegible] „ting is voldaan, wordt door of van „wege het hoofd of plaatselijk hoofd „van politie, op verzoek van den be„lastingplichtige kosteloos een kentee„ken uitgereikt.

„Dit kenteeken wordt jaarlijks door „den Procureur-Generaal in de maand „April vastgesteld.

„Tot primo Juli blijft het kenteeken „van het onmiddelijk voorafgaande be„lastingjaar geldig.

Art. 9.

„Het kenteeken moet door den hond „duidelijk zichtbaar en aan den hals„band worden gedragen.

„Alle honden, die op den openba„ren weg, alsmede op voor een ieder „toegankelijk particulier erf worden „aangetroffen zonder van het vereischte „kenteeken voorzien te zijn, zijn ter „beschikking van de politie en kun„nen, indien het noodig wordt geoor„deeld, onmiddelijk worden afgemaakt."

Het kenteeken zal dit belastingjaar den vorm van een halve maan en tot opschrift hebben het woord „CURAÇAO", het volgnummer en de getallen 19 en 23.

Het kenteeken is aan de hoofdwacht der politie te Willemstad verkrijgbaar.

Curaçao, den 1n Mei 1923.

De Procureur-generaal,

4—4 J. B. GORSIRA.

Bekendmaking.

De verkoop van Juweelen en van Gouden en Zilveren voorwerpen, ter Spaar- en Beleenbank van Curaçao beleend van den 1sten Juli 1921 af tot en met 31 December 1921, onder **No. 9328 B** tot en met **No. 7914 C,** zal plaats hebben op Donderdag den 31 Mei a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 26e Mei 1923.

De Voorzitter

4 H. J. Cohen Henriquez.

Aanbesteding.

Bij openbare inschrijving zal worden aanbesteed de levering van 69 paar schoenen ten behoeve van de politie.

De onderteekende inschrijvingsbiljetten moeten uiterlijk op

Vrijdag, 1 Juni 1923

om TWAALF uur 's middags zijn ingeleverd op het Parket van den Procureur-generaal, waar de inschrijvingsbiljetten op gemeld uur geopend zullen worden.

Belanghebbenden kunnen bij de opening persoonlijk of door een gemachtigde tegenwoordig zijn.

Biljetten, die niet onderteekend zijn, of waarin sommen of woorden onvoldoende of onduidelijk geschreven zijn, kunnen worden geweigerd.

De inschrijvers moeten ten genoegen van den Procureur-generaal twee gegoede borgen stellen tot zekerheid van de richtige nakoming van hunne verbintenissen.

Omtrent de verdere voorwaarden kunnen op het Parket voornoemd nadere inlichtingen worden ingewonnen.

Curaçao, den 17 Mei 1923.

De Procureur-generaal,

2—2 *J. B. GORSIRA.*